

RV. 2, 9, 2. प्र ण इत्ये महे तन् कुर्मि न बिभ्रदर्षसि 9, 44, 1. 8, 46, 23. स्वैः ष एवैर्मुमुक्षुष्यं रूचिं मन्तुर्वेदितं तन् 86, 3. यच्चिद्धि शशता तना देवं देवं पत्नीमहे 1, 26, 6. (पुनाति सोमं) वरिण शशता तना 9, 1, 6. पुष्पाक्रमस्तु तविषी तना युजा 1, 39, 4. — 2) Nachkommenschaft: तना तना सनुयाम् बोताः RV. 10, 148, 1. तन्वेइ तने च für die eigene Person (des Redenden) und seine Kinder 6, 46, 12. 8, 37, 12. तन्वाइ तना च 7, 104, 10. 11. 6, 49, 13. तुचे नस्तने पर्वताः सनु 5, 41, 9. — 3) instr. तना als adv. in ununterbrochener Dauer, nacheinander, anhaltend, continuo: आ य-यौचिंशतं तना मृकलाणि च द्रव्हि RV. 9, 38, 3. (सोमः) तना पुनानः 16, 8. 34, 1. 1, 3, 4. (परि) मृकलाधारा यातना 9, 52, 2. पदिन्द्राम्नी जना इमे वि-ह्वयते तना गिरा 8, 40, 7. 83, 5. 2, 2, 1. 1, 77, 4. 38, 13. वराय ते पात्रं धर्मणि तना युजा महो ब्रह्मोर्थतं वचः 10, 30, 6.

3. तन् (= स्तन्, तन्यति erschallen, laut tönen, rauschen: द्वाचिदा वसतो अस्य कार्णा घोषादिन्द्रस्य तन्यति ब्रुवाणः RV. 6, 38, 2. — Vgl. तनयित्, तन्यतु, तन्यु.

4. तन् तनति und तनयति glauben, vertrauen; einen Dienst erweitern (v. l. Schmerz empfinden oder verursachen; beschädigen, verderben); tönen (Vop.; vgl. 3. तन्); mit einer praep. in die Länge ziehen (vgl. 1. तन्) Draup. 34, 33. — Vgl. चन्, वन्.

तन (von 1. तन्) 1) m. Nachkomme: मित्रा तना न रथ्याइ वरुणो यश्च सुक्रतुः । सनात्सुजाता तनया धृतव्रता RV. 8, 23, 2. — 2) तना f. und तन n. Nachkommenschaft: अग्ने दिवः सूनुरसि प्रचेतास्तना पयिच्या उत वि-श्ववेदाः RV. 3, 23, 1. Hierher viell. auch 27, 9. विघ्नसौ उरिता पुरु सुगा तोकाय वाजिनः । तना कृण्वतो ध्रुवते 9, 62, 2. आ वो मनु तनाय कं रुद्रा अयो वृणीमहे 1, 39, 7. तुचे तनाय तसु नो द्राघीय आयुर्विसे 8, 18, 18. — Das suff. तन, welches adj. aus adv. der Zeit bildet, ist wohl auch auf

1. तन् zurückzuführen.

तनक Lohn SADDH. P. 4, 20, a. — Wohl nur falsche Lesart für वेतनक. तनवाल m. pl. N. pr. eines Volkes MBh. 6, 371. VP. 193. — Vgl. तालवन.

तनय (von 1. तन्) Uṅ. 4, 102. 1) adj. das Geschlecht fortpflanzend, zum (eigenen) Geschlecht gehörig: स्यान्नः सूनुस्तनयो विजावी RV. 3, 1, 23. नित्यं न सूनं तनयं दधानाः 10, 39, 14. इन्मेव नित्यं तनयम् 3, 15, 2. वाजी तनयो वीकुपीणिः 7, 1, 14. 8, 25, 2. Ebenso wird in der häufigen Verbindung तोके तनयम् ein adj. Gebrauch von तनय anzunehmen sein, mit Ausnahme derjenigen Fälle, wo beide Wörter durch च — च getrennt sind. (धेहि) अस्मे भूरि तोकाय तनयाय पश्वः RV. 6, 1, 12. बलं तोकाय तनयाय (धेहि) 3, 53, 18. 10, 33, 12. रता षो अग्ने तनयानि तोका रनोत न-स्तन्वः 4, 7. तोके पुष्ये तनयं शतं हिमाः 1, 64, 14. तमने तोकाय तनयाय मृळ 114, 6. 147, 1. 189, 2. 2, 30, 5 u. s. w. नेदस्तेके तनये रविता रवत् AIR. Br. 2, 7. — 2) m. a) Sohn AK. 2, 6, 1, 27. H. 542. M. 3, 16. 8, 275. Çik. 94. Ragh. 2, 64. ad Hir. Pr. 12. 13. तनयाभ्याम् von einem Sohne und einer Tochter gesagt MBh. 3, 2565. — b) pl. N. pr. eines Volkes MBh. 6, 371. VP. 193. — c) N. pr. eines der 7 Weisen im 11ten Manvantara, mit dem patron. Vāsishṭha, HARIV. 477. — d) in der Astrol. Bez. des fünften Hauses VARĀH. BRH. 9, 3. 19 (18), 8. Vgl. तनयभवन. — 3) f. आ a) Tochter AK. 2, 6, 1, 27. 28. H. 542. M. 11, 171. N. 12, 7. 23. R. GORR. 1, 72, 34. 4, 44, 5. Çik. 28. 79. Ragh. 2, 37. VID. 135. 192. PRAB. 36, 15. Bhaḡ.

P. 1, 16, 2. 3, 22, 16. Im comp. behält ein mit तनया in Congruenzverhältniss stehendes vorangehendes fem. seinen fem.-Charakter bei nach gaṇa प्रियादि zu P. 6, 3, 34. Vop. 6, 13. Hiernach müssten inden adj. comp. अल्पतनय VARĀH. BRH. S. 67, 7, विपन्नतनया 103, 1 und प्रसूततनया 2 Söhne und nicht Töchter gemeint sein; aber viell. geht man am sichersten, wenn man das Wort hier in der beides umfassenden Bed. Kind auffasst; vgl. 4. — b) N. einer Pflanze, = चक्रकुल्या ÇABDAK. im ÇKDr. — 4) n. Nachkommenschaft, Geschlecht, Stamm; Kind, Nachkomme NAIḠ. 2, 2 (nach einer Lesart m., nach anderer n.). सूक्तस्य बोधि तनयं च तिन्य RV. 2, 23, 19. मा त्वे सचा तनये नित्यं आ धक् 7, 1, 21. विदत्सर्मा तनयाय धासिम् 1, 62, 3. 96, 4. तनयस्य पुष्टियु 166, 8. तनयाय तमने च 183, 3. 184, 5. येन तोके च तनयं च धामहे 92, 13. 9, 74, 5. त्राता तोकस्य तनये गवामसि 1, 31, 12. तोके वा गोपु तनये यदप्सु वि क्रन्दसी उर्वरासु ब्रवेति 6, 25, 4. 31, 1. Bei den Commentatoren Enkel, während तोके Kind bedeuten soll. Nir. 10, 7. 12, 6. Auch in der späteren Sprache scheint das Wort zuweilen geradezu Kind zu bedeuten, z. B. in तनयर्हित VARĀH. BRH. S. 67, 56; vgl. u. 3, a.

तनयभवन (तनय + भव) m. in der Astrol. Bez. des fünften Hauses VARĀH. BRH. S. 104, 27.

तनयितु (von 3. तन्) adj. rauschend, donnernd: अग्निं पुरा तनयितोर-चित्ताद्विरपयत्रपमवसे कृणुधम् RV. 4, 3, 1. अत्र एकपातनयितुराणिवः 10, 66, 11. — Vgl. स्तनयितु.

तनयीकृत (तनय + कृत von 1. कर) adj. zum Sohne gemacht RĪĀ-TAR. 4, 5.

तनस् (von 1. तन्) n. Nachkommenschaft: तनूभिः, शेषसा, तनसा RV. 5, 70, 4.

तनिमन् (von तनु) 1) m. oxyt. Diinnheit u. s. w. gaṇa पृथ्वादि zu P. 5, 1, 122. — 2) n. proparox. Leber (nach den Comm.) ÇAT. Br. 3, 8, 2, 17. 25. TS. 1, 4, 30, 1.

तनिष्ठ und तनीयम् s. u. तनु 1.

तनु (von 1. तन्) Uṅ. 1, 7. 1) adj. (f. तनु und तन्वी) soll im comp. seinem subst. vorangehen und folgen können nach gaṇa कटारदि zu P. 2, 2, 38. dünn, flach, schmal, fein, schwächtigt; unbedeutend, spärlich. schwach, klein AK. 3, 2, 11. 15. TRIK. 3, 3, 241. H. 449. 1427. 1447. an. 2, 267. MED. n. 9. बर्होषि तनूनीवोपरिष्ठात्प्रच्छादयति ÇAT. Br. 3, 5, 4. 21. KĪTJ. ÇR. 8, 3, 25. इडे दीधि तन् चैव R. GORR. 2, 3, 42. तनुमध्यमा N. 19, 7, 3, 13. R. 1, 9, 22. तनुस्फिञ् VARĀH. BRH. S. 60, 10. अविद्या नेत्रमुतरे-षो प्रसूततनुविच्छिन्नोदारणाम् JOGAS. 2, 4. सुकुमारतनुवचं N. 12, 78. तनुच्छवि VARĀH. BRH. S. 69, 28. तनुकेश LAGHÚ. 2, 13. तन्वत्पत्रवालाः (वृ-षमाः) BRH. S. 60, 12. तनुलोमकेशदशना M. 3, 10. तन्वी लता R. 5, 11, 21. von Personen DRAUP. 7, 7. कन्या तन्वी KATHÁS. 11, 77. MEGH. 80. Bhaḡ. P. 3, 12, 28. तनुरावृता व्योमि चन्द्रलेखेव गच्छति MBh. 3, 1831. तनुरो-मराजी KAURAP. 1. रेखाः — तन्व्यः (Gegens. वृहत्यः) VARĀH. BRH. S. 68. 14. fein von Geweben: अणुकु R. 1, 7. flach von Flüssen Suçr. 1, 22, 13. VARĀH. BRH. S. 19, 20. dünn von Flüssigkeiten: स्तन्य Suçr. 1, 372, 14. fein von der Stimme: कृशतनुरव (कुक्कुट) VARĀH. BRH. S. 62, 2. klein: त-नून मुमृहात्यपि (तारावृषाणि) MBh. 3, 1747. (चन्द्रः) स्थूलः सुभित्तकारि प्रियधान्यकरस्तु तनुमूर्तिः VARĀH. BRH. S. 4, 20. भद्व्यं spärlich, wenig Suçr.